

Klimat- och näringslivsdepartementet
Miljöprövningsenheten

Stockholm
2023-04-02

Vår referens
Jennie Albinsson

Dnr
KN2023/04664

Remissyttrande avseende promemorian Ytterligare steg för att förbättra genomförandet av MKB-direktivet

Företagarna har beretts möjlighet att avge remissyttrande om den angivna promemorian. Här följer våra synpunkter.

Sammanfattning

Europeiska kommissionen har i en formell underrättelse framfört synpunkter på hur Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (MKB-direktivet) har genomförts i svensk rätt. Den remitterade promemorian innehåller förslag som syftar till att förbättra det svenska genomförandet av direktivet. Bland annat föreslås:

- Att anmälningsplikt införs för verksamheter och åtgärder som avser viss vattenförsörjning. Dessa verksamheter och åtgärder inkluderar:
 - Förändringar av vattenförsörjningen för jordbruk, såsom att bygga nya bevattningssystem eller ändra befintliga system. *(Bevattningssystem kräver betydande mängder vatten för att tillhandahålla vatten till grödor. Förändringar av bevattningssystem kan påverka tillgången på vatten i området genom att ändra vattenflöden, grundvattennivåer och vattenfördelningen mellan olika användare.)*
 - Avskogning, uppodling och nyplantering av mark som syftar till att ändra markanvändningen, särskilt på landsbygden. *(Vattenflöden och grundvattenresurser påverkas genom förändringar i marken.)*
 - Byggande av starkströmsluftledningar, som används för att transportera elektricitet över långa sträckor. *(Miljöpåverkan sker vid byggande av elledningar. Om ledningarna överför vattenkraftsproducerad elektricitet, kan det finnas indirekta effekter på vattenkvaliteten i de vattendrag eller reservoarer där kraftverken är belägna.)*
 - Byggande av anläggningar för transport av hetvatten, vilket kan vara relaterat till industriella processer eller värmesystem. *(Anläggningarnas utsläpp av processvatten eller avloppsvatten kan potentiellt påverka vattenkvaliteten i omkringliggande vattendrag eller grundvatten.)*
 - Verksamhet som involverar formning av metall med användning av sprängmedel, vilket är en specifik metod för att bearbeta metall. *(Användningen av sprängmedel kan generera avfall och föroreningar som kan påverka vattenkvaliteten i omgivande vattendrag.)*

- Det införs bestämmelser om att en anmälan ska innehålla de uppgifter som behövs för att bedöma om den anmälda verksamheten eller åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan.
- Den myndighet som bedömer om de verksamheter eller åtgärder som föreslås bli anmälningspliktiga kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska redovisa sina slutsatser i ett beslut. Detsamma ska gälla för den myndighet som handlägger en anmälan om en vattenverksamhet.
- En anmälningspliktig verksamhet eller åtgärd ska få påbörjas endast om tillsynsmyndigheten har bedömt att den inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om en anmälningspliktig verksamhet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska verksamheten tillståndsprövas.
- Det föreslås att ett nytt tillståndsförfarande som bland annat omfattar jord- och skogsbruksverksamheter införs där länsstyrelsen blir tillståndsmyndighet.
- Tillsynsmyndigheten ska avgöra frågan om betydande miljöpåverkan så snart som möjligt och senast åtta veckor från den dag då anmälan kom in. Myndigheten får besluta att förlänga handläggningstiden om det är nödvändigt på grund av verksamhetens eller åtgärdens art, komplexitet, lokalisering eller omfattning. Handläggningstiden får endast i undantagsfall överstiga 90 dagar.

Företagarnas inställning

Företagarna har ingen invändning gällande de kompletterande nationella förslagen till MKB-direktivet, givet att de föreslagna förändringarna är nödvändiga för att Sverige ska anses leva upp till kraven som ställs i direktivet.

Däremot vill Företagarna betona vikten av att regeringen agerar för att hålla nere kostnaderna och undvika onödig administrativ börda. I Sverige kämpar företag med orimligt långa handläggningstider och stora regionala skillnader i hanteringen av miljötillståndsansökningar. Detta utgör en betydande risk för företag och kan leda till ökade kostnader, försenade investeringar och betydande konkurrensmässiga nackdelar. Det föreslagna direktivet skulle kräva ännu mer omfattande underlag, vilket riskerar att förvärra situationen. Denna situation kan ha allvarliga konsekvenser, inklusive uteblivna investeringar och förseningar i klimatinriktade åtgärder.

Det är välkommet att en övre tidsgräns för tillsynsmyndighetens beslut angående miljöpåverkan fastslås. För att denna gräns ska få effekt på handläggningstiderna bör beslut om att frångå den tillämpas endast i undantagsfall. De föreslagna grunderna för myndigheten att besluta om förlängd handläggningstid synes relativt vidsträckta och oprecisa. Det är av stor vikt att undantagsreglerna inte används som rutinmässig grund för att kringgå tidsgränsen.

För att uppfylla kraven i MKB-direktivet krävs en betydande omstrukturering av länsstyrelserna, med striktare central styrning. Detta skulle öka rättssäkerheten och likabehandlingen i tillståndprocesserna, vilket skapar tydlighet och förutsägbarhet för företag och andra aktörer.

Jennie Albinsson
Näringspolitisk expert
Företagarna

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef
Företagarna